

Európska únia nemôže sama uzavrieť dohodu o voľnom obchode so Singapurom v jej súčasnej podobe

Ustanovenia dohody týkajúce sa iných než priamych investícií, ako aj ustanovenia týkajúce sa urovnávania sporov medzi investorom a štátom, nepatria do výlučnej právomoci Únie, takže dohoda nemôže byť v tomto stave uzavretá bez účasti členských štátov

Dňa 20. septembra 2013 Európska únia a Singapur parafovali text dohody o voľnom obchode. Ide o jednu z prvých dvojstranných dohôd takzvanej „novej generácie“, teda obchodnú dohodu, ktorá okrem tradičných ustanovení týkajúcich sa znižovania ciel a nesadzobných prekážok v oblasti obchodu s tovarom a službami obsahuje ustanovenia v rôznych oblastiach súvisiacich s obchodom, ako je ochrana duševného vlastníctva, investície, verejné obstarávanie, hospodárska súťaž a trvalo udržateľný rozvoj.

Komisia podala na Súdny dvor žiadosť o stanovisko, v ktorom Súdny dvor žiada, aby určil, či Únia má výlučnú právomoc podpísať a uzavrieť sama zamýšľanú dohodu. Komisia a Parlament tvrdia, že ide o tento prípad. Rada a vlády všetkých členských štátov, ktoré predložili Súdnemu dvoru pripomienky¹, tvrdia, že Únia nemôže uzavrieť dohodu sama, pretože niektoré časti tejto dohody patria do delenej právomoci medzi Úniou a členskými štátmi, prípadne do výlučnej právomoci členských štátov.

Vo svojom stanovisku z dnešného dňa Súdny dvor po spresnení, že stanovisko sa týka len otázky, či je právomoc Únie výlučná alebo nie, a netýka sa súladu obsahu dohody s právom Únie, dospel k záveru, že **dohoda o voľnom obchode so Singapurom nemôže byť v jej súčasnej podobe uzavretá samotnou Úniou**, pretože niektoré zo zamýšľaných ustanovení patria do delenej právomoci medzi Úniou a členskými štátmi. Z toho vyplýva, že **dohoda o voľnom obchode so Singapurom môže byť v tomto stave uzavretá len Úniou a členskými štátmi konajúcimi v zhode**.

Súdny dvor konkrétne uvádza, že Únia má výlučnú právomoc v súvislosti s časťami dohody, ktoré sa týkajú týchto oblastí:

- prístup na trh Únie a singapurský trh pre tovar a služby (vrátane všetkých služieb v oblasti dopravy²), ako aj v oblasti verejného obstarávania a výroby energie z nefosílnych a trvalo udržateľných zdrojov;
- ustanovenia v oblasti ochrany priamych zahraničných investícií singapurských štátnych príslušníkov v Únii (a naopak);
- ustanovenia v oblasti práva duševného vlastníctva;

¹ Písomné pripomienky predložili všetky členské štáty s výnimkou Belgicka, Chorvátska, Estónska a Švédska. Belgicko sa však zúčastnilo pojednávania a prednieslo ústne pripomienky.

² V prípade námornej, železničnej alebo cestnej dopravy sa Súdny dvor domnieva, že záväzky obsiahnuté v zamýšľanej dohode v tejto oblasti sa môžu dotknúť nariadení Únie alebo pozmeniť rozsah ich pôsobnosti, takže v súlade s článkom 3 ods. 2 ZFEÚ má Únia výlučnú právomoc schváliť tieto záväzky.

- ustanovenia týkajúce sa boja proti protisúťažným činnostiam a úpravy koncentrácií, monopolov a subvencií;
- ustanovenia v oblasti trvalo udržateľného rozvoja (Súdny dvor uvádza, že cieľ trvalo udržateľného rozvoja tvorí v súčasnosti neoddeliteľnú súčasť spoločnej obchodnej politiky Únie a zamýšľaná dohoda podmieňuje liberalizáciu obchodu medzi Úniou a Singapurom povinnosťou zmluvných strán dodržiavať svoje medzinárodné záväzky v oblasti sociálnej ochrany pracovníkov a ochrany životného prostredia);
- pravidlá týkajúce sa výmeny informácií a povinností v oblasti oznamovania, overovania, spolupráce, mediácie, transparentnosti a urovnávania sporov medzi stranami, pokiaľ sa tieto pravidlá netýkajú iných oblastí než priamych zahraničných investícií (pozri vyššie).

Napokon podľa Súdneho dvora Únia nemá výlučnú právomoc len v dvoch oblastiach dohody, a to v oblasti iných než priamych zahraničných investícií („portfóliové“ investície uskutočnené bez úmyslu získať vplyv a kontrolu nad riadením podniku) a režimu urovnávania sporov medzi investorom a štátom.

Na to, aby Únia mohla mať v oblasti iných než priamych zahraničných investícií výlučnú právomoc, treba, aby uzatretím dohody mohli byť dotknuté akty Únie alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti. Keďže nejde o tento prípad, Súdny dvor dospel k záveru, že Únia nemá výlučnú právomoc. Naopak, má delenú právomoc s členskými štátmi. Tento záver platí tiež pre pravidlá týkajúce sa výmeny informácií a povinností v oblasti oznamovania, overovania, spolupráce, mediácie, transparentnosti a urovnávania sporov medzi stranami v súvislosti s inými než priamymi zahraničnými investíciami (pozri vyššie).

Takisto aj režim urovnávania sporov medzi investorom a štátom patrí do delenej právomoci medzi Úniou a členskými štátmi. Takýto režim, ktorý vyníma spory zo súdnej právomoci členských štátov, sa nemôže zaviesť bez súhlasu týchto štátov.

Z toho vyplýva, že dohoda o voľnom obchode môže byť v súčasnej podobe uzatretá len Úniou a členskými štátmi spoločne.

UPOZORNENIE: Členský štát, Európsky parlament, Rada alebo Komisia môžu získať stanovisko Súdneho dvora o tom, či je zamýšľaná dohoda zlučiteľná s ustanoveniami Zmlúv, alebo o právomoci na uzatretie tejto dohody. Ak je stanovisko Súdneho dvora záporné, zamýšľaná dohoda nemôže nadobudnúť platnosť, pokiaľ nie je zmenená alebo doplnená, alebo pokiaľ nedôjde k revízii Zmlúv.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) stanoviska sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň jeho vyhlásenia.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia stanoviska je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106